

30 LET
15. SLOVENSKI
KONGRES

O PROMETU
IN PROMETNI
INFRASTRUKTURI

Povezovanje prostorskega, razvojnega in prometnega načrtovanja na regionalni ravni

Andrej Gulič
Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Uvod - 1

prispevek je nastal v okviru projekta [CARE4CLIMATE](#), namen katerega je spodbujanje zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 s pogledom na leto 2030 s promocijo trajnostne mobilnosti, energetske učinkovitosti, rabe obnovljivih virov energije in trajnostne rabe tal pri prehodu v nizkoogljično družbo

Uvod - 2

- možnosti povezovanja treh zvrsti načrtovanja – prostorskega, razvojnega in prometnega – s poudarkom na posebnostih, ki jih določa regionalna raven obravnave
- povezovanje omenjenih zvrsti načrtovanja je v praksi omejeno in ne poteka v okviru transparentnih upravljaljskih mehanizmov
- posamezne zvrsti načrtovanja so pomanjkljivo opredeljene ali jih sploh ni

Predlog opredelitve pojmov

- Načrtovanje
- Razvojno načrtovanje
- Prostorsko načrtovanje
- Prometno načrtovanje

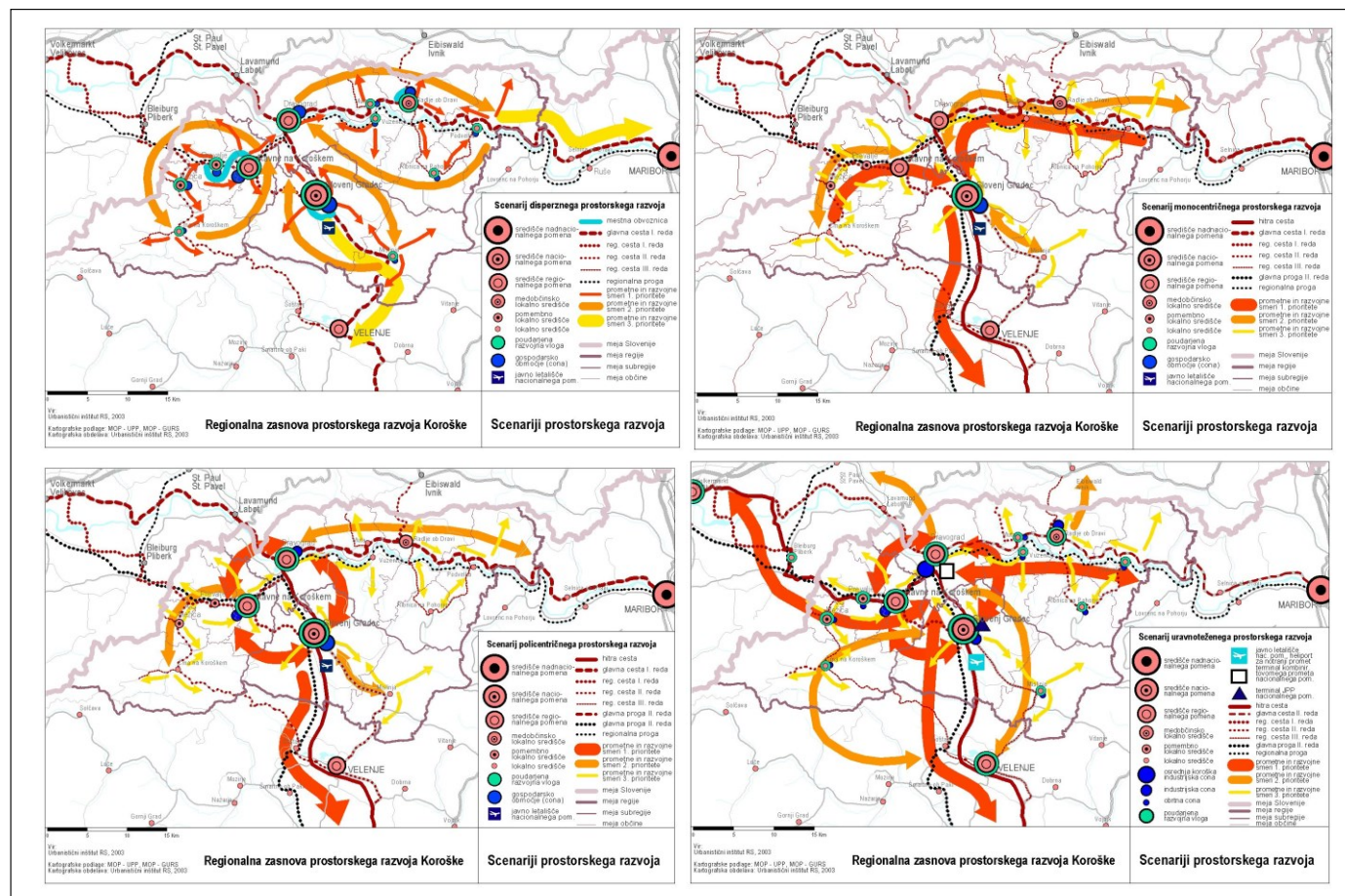
Analiza dejavnikov razlikovanja in povezovanja med dokumenti obravnavanih zvrsti načrtovanja

Veljavnost	Ime zakona/dokumenta	Kratica
Zakoni		
veljavni zakon	Zakon o urejanju prostora	ZUreP-3
veljavni zakon	Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja	ZSRR-2
osnutek zakona	Zakon o celostnem prometnem načrtovanju	ZCPN
Strateški razvojni dokumenti na državni ravni		
veljavni dokument	Strategija prostorskega razvoja Slovenije	SPRS
dokument v pripravi	Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050	SPRS 2050
veljavni dokument	Strategija razvoja Slovenije 2030	SRS 2030
veljavni dokument	Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030	SRP 2030
dokument še ne obstaja	državna celostna prometna strategija	DCPS
Strateški razvojni dokumenti na regionalni ravni		
dokumenti ne obstajajo	regionalni prostorski plani	RPP
dokumenti v fazi sprejemanja	regionalni razvojni programi	RRP
dokumenti ne obstajajo	regionalne celostne prometne strategije	RCPS

Vključenost nastajajočih tehnologij in storitev prevoza med dokumenti obravnavanih zvrsti načrtovanja

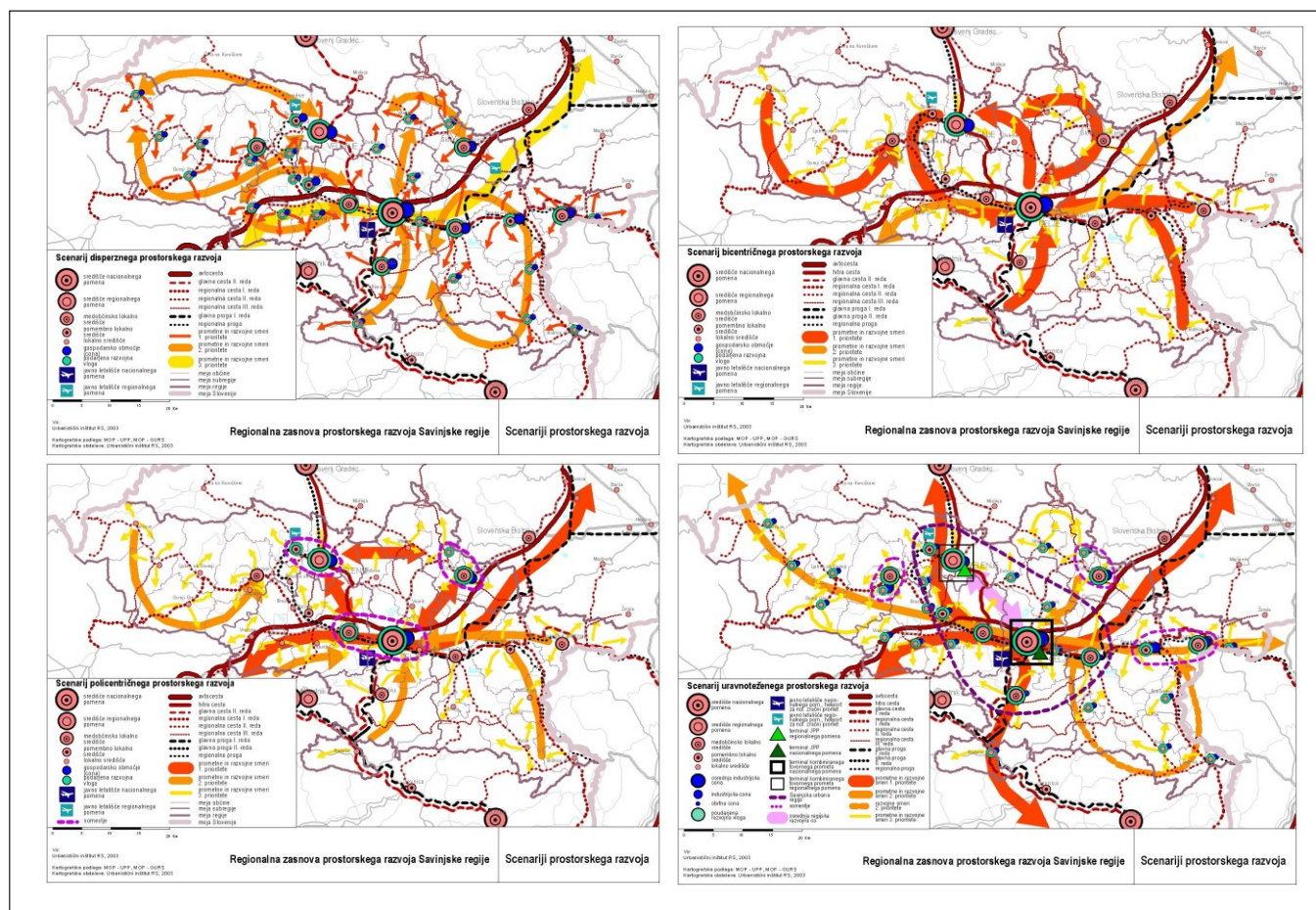
- Aktivna (nemotorizirana) mobilnost**
- Souporaba vozil**
- Deljenje voženj in mikrotranzit**
- Električna cestna vozila**
- Avtonomna cestna vozila**
- Mobilnost kot storitev**
- Delo na daljavo**
- Mobilnostno vedenje**

Nekatero dosedanje izkušnje pri pripravi strokovnih podlag za regionalne prostorske plane - 1

Scenariji prostorskega razvoja Koroške regije (vir: Gulič et al., 2006a)

Nekatero dosedanje izkušnje pri pripravi strokovnih podlag za regionalne prostorske plane - 2

Scenariji prostorskega razvoja Savinjske regije (vir: Gulič et al., 2006b)

Temeljne ugotovitve opravljene analize - 1

- Med obravnavanimi dokumenti, upoštevajoč izbrane splošne pogoje so precejšnje razlike, ki v tem trenutku objektivno otežujejo možnosti njihove usklajene priprave.
- Del priložnosti za tesnejše povezovanje vsebin obravnavanih dokumentov je mogoče iskati v sočasni in medsebojno usklajeni pripravi strokovnih podlag.
- Analiza prisotnosti/povezanosti ključnih strateških ciljev, ki utemeljujejo posamezno področje načrtovanja na državni ravni v državnih razvojnih dokumentih drugih obravnavanih področij, je pokazala največjo prisotnost ciljev razvojnega načrtovanja (83 %), nato ciljev prostorskega načrtovanja (71 %) in nazadnje ciljev prometnega načrtovanja (55 %).

Temeljne ugotovitve opravljene analize - 2

- Analiza vključenosti nastajajočih tehnologij in storitev prevoza v vse tri zvrsti načrtovanja v državnih strateških dokumentih je pokazala nizko stopnjo njihove vključenosti v vseh obravnavanih dokumentih razen v osnutku ZCPN.
- Analiza vključenosti nastajajočih tehnologij in storitev prevoza v regionalnih razvojnih programih je pokazala, da je stopnja njihove vključenosti na splošno višja kot v obravnavanih dokumentih prostorskega, razvojnega in prometnega načrtovanja na državni ravni.

Temeljne ugotovitve opravljene analize - 3

- Izgradnja nove prometne infrastrukture je kot sredstvo za reševanje aktualnih prometnih problemov pri odločevalcih na splošno bistveno višje ovrednotena kot uvajanje in razvoj instrumentov upravljanja obstoječih prometnih sistemov in njihove infrastrukture.
- Analiza SP RPP je pokazala, da na strokovni ravni obstajajo primerna znanja, zmogljivosti in izkušnje za prežemanje vsebin razvojnega, prostorskega in prometnega načrtovanja na vseh relevantnih teritorialnih ravneh ter za usklajeno pripravo zakonsko opredeljenih dokumentov.

Pogoji za vsebinsko povezovanje obravnavanih zvrsti načrtovanja na regionalni ravni - 1

- Čimprejšnje sprejete zakona o celostnem prometnem načrtovanju.**
- Priprava državne celostne prometne strategije (DCPS), ki bi lahko potekala tudi na inkrementalni način s prestrukturiranjem, dopolnjevanjem, posodabljanjem in pretakanjem vsebin obstoječe veljavne SRP 2030 z novimi vsebinami, ki so utemeljene v namenu, ciljih in načelih celostnega prometnega načrtovanja v osnutku ZCPN.**

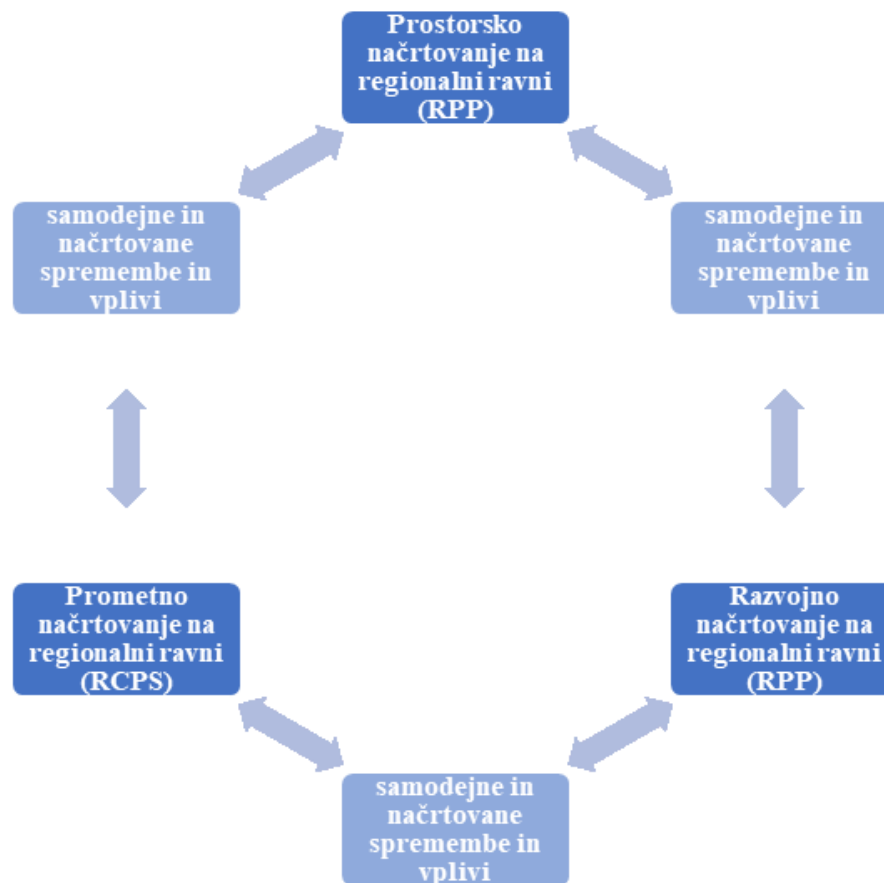
Pogoji za vsebinsko povezovanje obravnavanih zvrsti načrtovanja na regionalni ravni - 2

- Vzpostavitev pravnih, upravljavskih, organizacijskih in finančnih pogojev za usklajeno pripravo DCPS in SPRS 2050 ob sočasnem posodabljanju SRS 2030.**
- Določitev »nadsektorskega« organa v okviru vlade za vodenje priprave/posodabljanja vseh treh državnih dokumentov (DCPS, SPRS 2050 in SRS 2030).**
- Zagotovitev pogojev za pripravo skupnih celovitih strokovnih podlag hkrati za vse tri državne dokumente.**

Pogoji za vsebinsko povezovanje obravnavanih zvrsti načrtovanja na regionalni ravni - 3

- Vzpostavitev skupnega sistema spremljanja in vrednotenja izvajanja ciljev, usmeritev in ukrepov vseh treh državnih dokumentov, ki vključuje tudi vrednotenje predvidenih in nepredvidenih transsektorskih vplivov, ki bodo nastali pri njihovem izvajanju.

Pogoji za vsebinsko povezovanje obravnavanih zvrsti načrtovanja na regionalni ravni - 4

Shematski prikaz povezovanja prostorskega, razvojnega in prometnega načrtovanja na regionalni ravni

Zahvaljujem se vam za vašo pozornost!

**Razširjena vsebina prispevka je objavljena v strokovni izdaji
revije Urbani izziv, Leto 2022, št. 14, junij 2022**

Andrej Gulič
andrejg@uirs.si